

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2249/2020
02.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог АД „Железнице Србије“, Београд, чији је пуномоћник Љиљана Попадић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 807/20 од 15.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 02.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 807/20 од 15.05.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Вршцу П1 225/19 од 21.11.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу надокнади трошкове ревизијског поступка у износу од 31.500,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 225/19 од 21.11.2019. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.02.2014. године до 31.08.2015. године, исплати износ од 109.827,54 динара, са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћених накнада за регрес за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.02.2014. године до 31.08.2015. године, исплати износ од 67.355,25 динара, са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 65.800,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 807/20 од 15.05.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда садржана у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада у периоду

од 01.02.2014. године до 31.08.2015. године, исплати износ од 109.827,54 динара, са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено овим ставом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда садржана у ставу другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име неисплаћене накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.02.2014. године до 31.08.2015. године, исплати износ од 67.355,25 динара, са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке, тако што је одбијен као неоснован захтев тужиоца којим је тражено да се обавезе тужени да му накнади трошкове поступка у износу од 65.800,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 11.998,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020) и закључио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члан 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Тужбом поднетом 14.02.2017. године тужилац потражује накнаду због неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора и неисплаћену накнаду за исхрану у току рада, за назначене периоде у појединачним месечним износима са законском затезном каматом, као што ближе означено у нижестепеним пресудама.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је од 01.02.2014. године био запослен на неодређено време код туженог на радном месту У спорном периоду тужилац је долазио редовно на посао и није био на боловању, при чему му тужени није исплатио тражене износе накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Тужилац је користио годишњи одмор за 2014. годину и 2015. годину у два дела.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев у целости применом одредбе члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду. Висину накнаде је утврдио на основу налаза и мишљења вештака који је накнаду обрачунао применом критеријума из Колективног уговора ЈП „Железнице Србије“ из 2006. године, с обзиром да из каснијих општих аката туженог, уговора о раду и обрачунских листа за тужиоца није могуће утврдити који проценат или номинални износ, се односи на трошкове за исхрану у току рада и регрес за годишњи одмор.

Другостепени суд је тужбени захтев за исплату регреса за годишњи одмор и накнаду трошкова исхране у току рада одбио са образложењем да је тужиоцу накнада по оба основа исплаћена у складу са одредбом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о

раду и одредбама Анекса Колективног уговора и Колективног уговора из 2015. године. По ставу истог суда наведене накнаде не морају бити номинално изражене у одлуци послодавца.

Ревизијом тужиоца указује се на погрешну примену одредби Закона о раду. Изменама Закона почев од 01.01.2006. године створена је обавеза послодавца да запосленима исплаћује регрес за коришћење годишњег одмора и топлот оброка и то у линеарном износу за све запослене. Те накнаде морају бити исказане у обрачунским листама запослених. Послодавцу је остављена могућност да одлуком надлежног органа одреди висину накнаде. Тужени у току поступка није доставио одлуку о одређивању висине накнада другачије од прописаних Колективним уговором, нити је висина тих накнада исказана у платним листама тужиоца.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је материјално право погрешно примењено.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду ("Службени гласник РС" бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Анексом Колективног уговора туженог (Сл. Гласник РС 4/06) одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора па је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 5. став 1. Анекса измењена је и одредба члана 61. па је одређена вредност радног часа за обрачун и исплату зараде за јануар-јуни 2006 године у висини 53,50 динара, а за период јули – децембар 2006. године 56,00 динара. Чланом 5. став 6. Анекса прописано је да у вредност једног радног часа из става 1. и 2. овог члана укључена је и вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за годишњи одмор сведена на један радни час. Из оваквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер исти нису исказани у номиналним износима.

Како је почев од 01.01.2006. године запосленима дато право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, послодавцима је остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада који могу бити већи или мањи од накнада предвиђених Општим колективним уговором. При том, висина ових накнада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. У конкретном случају тужени у току поступка није доставио суду одлуку о висини ових накнада, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да одлуку није ни донео. То не искључује право тужилаца на исплату ових накнада. Не може се прихватити да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да се тужени није изјаснио о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и трошкова за исхрану у току рада номинално исказао у платној листи тужиоца, како је то предвиђено Законом о раду. На основу изнетог, може се закључити да је тужени у погледу исплате наведених накнада, законске одредбе примењивао на штету тужиоца. Обзиром да Анекс колективног уговора туженог не садржи конкретну регулативу која

утврђује висину ових накнада, тужиоцу могу потраживати накнаду у нето износима према параметрима из ранијег Колективног уговора. Тужилац је тужбени захтев поставио у висини износа накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђених на основу налаза и мишљења вештака, применом наведених параметара. Стога је овако постављени тужбени захтев основан.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је преиначио другостепену пресуду тако што је одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду којом је тужбени захтев усвојен.

Тужиоцу који је успео са ревизијом, сагласно одредбама члана 153., 154. и 163. ЗПП досуђени су трошкови ревизијског поступка и то: за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, таксу на ревизији у износу од 7.800,00 динара и таксу на одлуку по ревизији у износу од 11.700,00 динара, што укупно износи 31.500,00 динара.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић